

Denumirea măsurii - Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru populație CODUL Măsurii - Măsura 08/ 6B
--

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Includerea Măsurii 08/6B - Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru populație este justificată de elementele identificate ca fiind „puncte slabe” în analiza SWOT, implicit nevoia unei măsuri de dezvoltare a satului ca o comunitate activă, solidară și cu acces la sănătate, educație și alte servicii locale:

- Infrastructura de apă învechită și nefuncțională în unele localități/sursa de apă din puțuri locale, în timp de uzina de apă Sighișoara funcționează la 30% din capacitate;
- Lipsa majoritară a canalizării/colectarea apelor uzate și pluviale în comun prin rigole de suprafață;
- Infrastructură cinegetică învechită, potrivită doar pentru vânătoare, nu și pentru activități turistice complementare;
- Starea deficitară a infrastructurii de sprijin a afacerilor rurale: absența târgurilor agro-alimentare, piețe neorganizate, insuficiente, etc.;
- Lipsa serviciilor locale (ex. lipsa SPCLEP în majoritatea comunelor și multe persoane de etnie rromă fără acte de stare civilă: certificate de naștere, CI, ș.a.);
- Semnalizare și facilități/servicii pentru turiști (informare, consiliere, parcări, curățenie - igienă, acces, intervenții medicale, etc.), majoritar precare, insuficiente, neadecvate;
- Capacitate și calitate redusă a spațiilor și serviciilor turistice în localitățile cu obiective culturale și naturale de patrimoniu;
- Servicii turistice nediversificate - turistul nu poate petrece mai mult de max. 2 zile în zonă întrucât nu există pachete turistice integrate, în lipsa diversificării serviciilor (ex. lipsesc traseele turistice); e nevoie de diversificarea serviciilor și valorificarea turistică a patrimoniului cultural și natural; oferta turistică zonală e redusă la oferta câtorva ONG-uri;
- Lipsa unor sisteme de monitorizare/evaluare și control în turism, urbanism;
- Diversitate, integrare și calitate scăzută a serviciilor turistice furnizate (inclusiv informarea și consilierea vizitatorilor);
- Promovarea neprofesionistă a serviciilor locale și promovarea externă redusă (ex. lipsa participării la târguri ș.a. evenimente de profil în țară și străinătate);
- Obiective turistice (de patrimoniu) închise în timpul vizitelor grupurilor de turiști;
- Număr scăzut de locuri de muncă durabile în turism
- Gradul scăzut de coeziune teritorială zonală, lipsa abordării comune a dezvoltării teritoriale sau sectoriale - infrastructura de utilități publice: apă, canal, energie termică, electrică;
- Proceduri birocratice aplicate excesiv de funcționari/angajați publici neimplicați comunitar;

- Absența campaniilor de informare - conștientizare publică pe teme de interes public;
- Centre de îngrijire a vârstnicilor amenajate și/sau dotate necorespunzător, inclusiv lipsa serviciilor conexe;
- Lipsa spațiilor pentru desfășurarea activităților sportive (doar două săli de sport locale în comunele Albești și Daneș), infrastructură și dotări precare pentru practicarea sportului
- Spații aparținând bisericilor/parohiilor ortodoxe, evanghelice, reformate ș.a. în stare de degradare sau fără dotările necesare, care ar putea fi funcționalizate ca și centre comunitare, multifuncționale, spații expoziționale, etc.

În consecință, măsura susține intervenții în ceea ce privește stimularea creșterii și promovarea sustenabilității socio-economice și de mediu a teritoriului LEADER GAL DT, în special prin dezvoltarea infrastructurii locale la scară mică și servicii de bază locale (inclusiv recreație, sănătate, cultură și utilizare mijloace IT&C) precum și prin reînnoirea satelor și activități îndreptate pentru restabilirea și reînnoirea patrimoniului natural și cel cultural (monumente istorice de categoria b), a așezămintelor culturale și a peisajului rural al microregiunii Dealurile Tîrnavelor.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii 08/ 6B):

- Creșterea atractivității investiționale durabile microregionale și recreaționale (pentru turiști din țară și din străinătate)
- Conservarea și valorificarea durabilă a resurselor naturale și culturale microregionale

Măsura contribuie la **prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale**, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 prin investițiile propuse în crearea, îmbunătățirea și extinderea tururilor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei; investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente; investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică; studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică; investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, așa cum este prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului.

Inovare: prin această măsură sunt încurajate proiectele cu efect multiplicator, urmărindu-se impactul investițiilor la nivel microregional. Un al element inovator va consta în oferirea de consultanță, gratuit, beneficiarilor de proiecte de construcții, încă din faza de conceptualizare a proiectului (tema de proiectare) de către arhitectul angajat de GAL DT.

Protecția mediului: în cadrul proiectelor depuse pe această măsură se va urmări facilitarea

furnizării și utilizării de surse de energie regenerabilă a produselor auxiliare, deșeuri și reziduuri și a altor materiale brute nealimentare în scopul unei economii bio. Solicitanții sunt încurajați să utilizeze soluții care conduc la eficientizarea consumului de energie, iar în etapa de proiectare vor fi luate în considerare materialele care asigură impactul minim asupra mediului. **Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:** Măsura 08/6B nu este complementară cu alte măsuri din SDL

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura 08/6B este sinergică Măsurilor din SDL: M06/6B - Investiții în infrastructura socială, M07/6B - Conservarea și promovarea patrimoniului cultural, M09/6A - Încurajarea activităților turistice în GAL DT și M10/6A - Afaceri rurale non-agricole.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Prin implementarea măsurii, respectiv îmbunătățirea infrastructurii rurale se vor crea condiții favorabile dezvoltării activităților economice din teritoriu și diversificării a produselor/serviciilor oferite în diverse domenii în teritoriul GAL DT (de exemplu pentru producătorii locali prin amenajarea de piețe și târguri locale) , ceea ce va genera crearea de locuri de muncă la nivel local și venituri suplimentare la bugetele locale.

Valoarea adăugată a acestei măsuri nu este dată doar de sinergia proiectelor sale, ci și de potențialul multiplicator pe care îl are, ducând la o dezvoltare continuă, durabilă și sustenabilă a teritoriului, dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know how, implicit îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii din teritoriul GAL DT.

În cazul investițiilor cu construcții se va ține cont de caracteristicile arhitecturale locale, de structură urbanistică și de peisaj. Pentru îndeplinirea acestui criteriu de eligibilitate, beneficiarii proiectelor vor primi consultanță gratuită de la arhitectul angajat de GAL.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană: Legislația europeană aplicabilă din Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția Strategiilor de Dezvoltare Locală, Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, cu modificările și completările ulterioare;Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare; Regulamentul (UE) nr. 1407/2013

Legislație Națională: Legislația națională aplicabilă din Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția Strategiilor de Dezvoltare Locală; HG nr. 28/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor PNDR cofinanțate din FEADR și de la bugetul de stat, Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare, OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 28 din 9 ianuarie 2008 privind aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții; Legea nr.1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;Hotărârea Guvernului nr. 866/2008 privind aprobarea calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;Legea nr.489/2006 privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată;Ordinul nr.2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;Legea nr.143/2007 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Comunele definite conform legislației în vigoare și asociații ale acestora;
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unități de cult definite conform legislației în vigoare;
- Persoane fizice/persoane juridice care dețin în administrare/proprietate obiective de patrimoniu cultural, istoric, religios de categoria B;

Beneficiari indirecti: populația locală, întreprinderi și societăți comerciale înființate și/sau dezvoltate în teritoriu, ONG-uri din teritoriul GAL DT

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni ELIGIBILE care pot fi susținute în baza măsurii (lista de mai jos este una indicativă și nu exhaustivă de intervenții posibile)

- a) Crearea, îmbunătățirea sau extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;
- b) Crearea, extinderea și modernizarea infrastructurii pentru furnizarea de servicii de bază destinate populației (piețe locale, centre comunitare, săli și terenuri de sport, etc.), inclusiv a celor de agrement și culturale;
- c) Înființarea și/sau diversificarea servicii de bază destinate populației
- d) Investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică;
- e) Studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică (ex. studii privind conservarea patrimoniului imaterial);
- f) Reabilitarea/modernizarea rețelelor de iluminat public prin utilizarea de energie produsă din surse regenerabile sau soluții inovative de reducere a consumului de energie electrică
- g) Investiții orientate spre transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;
- h) Construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces la obiectivele de patrimoniu de categoria B;
- i) Investiții pentru modernizarea/dotarea centrelor de îngrijire a vârstnicilor
- j) Investiții în proiecte inovative de furnizare a serviciilor (de ex. dotarea sălilor de ședințe ale primăriilor cu sisteme de sonorizare, achiziție vidanță, refuncționalizare clădiri vechi și/sau amenajare centre multifuncționale în domenii identificate ca necesare, etc.)

k) Acțiuni generale ocazionate de proiect, cf. art. 45 , alin. (2) lit. (c) din Reg. UE 1305/2013

Acțiuni NEELIGIBILE: Investițiile în infrastructura socială finanțate prin M06/6B; Investițiile pentru restaurarea, conservarea și/sau dotarea obiectivelor de patrimoniu de interes local, finanțate prin M07/6B; Achiziționarea de echipamente second - hand; Achiziția de imobile

(teren și clădiri), închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente; Achiziționarea de echipamente de către companii care efectuează lucrări cum ar fi mașini specializate etc.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul și/sau partenerul are sediul/sucursală/fialială/pct de lucru în teritoriul GAL DT
- Solicitantul se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția se încadrează în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Investiția se realizează în teritoriul LEADER GAL Dealurile Tîrnavelor
- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
- Solicitantul demonstrează necesitatea, oportunitatea și viabilitatea economică a investiției
- Acțiunile sprijinite vor fi în concordanță cu Strategia de Dezvoltare Locală a comunei/comunelor în care se realizează investiția și cu SDL GAL Dealurile Tîrnavelor
- Pentru proiectele de construcții, arhitectul angajat al GAL este consultat încă din faza de inițiere a proiectului/temă de proiectare iar investiția va respecta Regulamentul Local de Urbanism în vigoare în comuna unde se realizează investiția și „Ghidul pentru încadrarea în specificul local din mediul rural în zona cu influență săsească”, elaborat de OAR
- Solicitantul prezintă toate avizele și acordurile necesare investiției

8. Criterii de selecție

- proiectele realizate în parteneriat (formal sau informal)
- proiecte cu potențial multiplicator
- proiecte care includ acțiuni de mediu
- proiecte care contribuie la promovarea turistică a comunei/teritoriului GAL DT
- impactul economic local al investiției (întreprinderi, asociații, fermieri din teritoriul GAL DT care beneficiază de infrastructura și serviciile îmbunătățite)
- solicitantul nu a mai primit sprijin, anterior, pentru o investiție similară
- investiția poate fi vizitată la finalul implementării (ca exemplu de bune practici în teritoriu)

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Având în vedere că solicitanții acestei măsuri sunt, în principal, autorități publice locale, iar implementarea proiectelor pe această măsură este de importanță strategică pentru dezvoltarea activităților economice în teritoriu, intensitatea sprijinului va fi de:

- 100% pentru investiții negeneratoare de venit
- 100% pentru investiții generatoare de venit cu utilitate publică
- 90% pentru investiții generatoare de venit din cheltuielile eligibile ale proiectului

Valoarea maximă a sprijinului nerambursabil: 100.000 euro, în funcție de alocarea financiară. Proiectele care se implementează în parteneriat precum și cele cu potențial de replicare/impact microregional vor primi punctaj mai mare, iar beneficiarul poate obține plafonul maxim al ajutorului public nerambursabil (ex. amenajarea unui târg/piață locală).

10. Indicatori de monitorizare

Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 15.000

Număr de comune/uat-uri sprijinite: 5